

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÚGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítóknak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félsz. oldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szerkesztéséhez kérésre a szerkesztőséghez fordulnak.

Jövendő közigazgatásunk.

A magyar politikai élet hajója Scilla és Kharibdisz közt halad sok veszélyben. Sziklák, zátonyok állják útját, igen könnyen váratlan katasztrófa állhat be. Ha a jelek nem csalnak, a magyar képviselőház a nyár folyamán mindazáltal foglalkozhatik az új közigazgatási javaslatokkal, amiket általában a közigazgatás államosítása néven ismerünk. Az új közigazgatási törvényjavaslat a paragrafusok egész halmazára, melyek közigazgatásunkat egészen modern alapra helyezik. Alkotás, mely a hozzáértők szerint nem külföldi kópia, hanem a magyar jogfejlődés továbbvitele. Ha a javaslat törvényerőre emelkedik, a magyar közigazgatás új alakot ölt, sok tekintetben átváltozik s mondhatjuk belekapcsolódik a mindennapi életbe.

Egy tekintet a sűrűn megnyilatkozó sajtóvéleményekre, magánosok nyilatkozataira, a magyar közélet igazi képét tárja elénk. Az ellenzék persze hogy semmi jót nem lát benne, s a magyar alkotmány vesztét siratja. A kormánylapok a teljes elismerés hangján szólnak, aggodalmaik nincsenek, kifogásolni valót sem találnak. Két ilyen végtel között tárgyilagosan tekintve a kérdést, már most milyen álláspontot fog-

lajunk, hogy igazságtalannak ne lássunk? Megmondjuk. Az igazság itt is a középút. A törvényjavaslat nem annyira sikerületlen, mint az ellenzék szereti feltüntetni, de nem is oly tökéletes, mint a többség véli. Mi most — minden pártpolitikától eltekintve — szólni hozzá s véleményünket egy formulázunk, hogy a törvényjavaslat a multhoz képest nagy haladást jelent, tartalmaz sok okos rendelkezést, kár azonban, hogy annyi helyes újítást át meg átvágva a politikai kortesfogások vasszőge. Ha politikailag nyugodtabb időben kerül tárgyalás alá, sok ferdeség kiigazítás nyerhetett volna, jelen viszonyaink között kevés remény van, ha csak az utolsó pillanatban a pártszövetség helyett nem győz a józan belátás.

Itt helyszűke miatt csak egykét szempontot emelünk ki pro és kontra. A legfontosabb két intézkedést szerencsésnek tartanak a javaslatban. Az egyik a közigazgatási bizottságok újraszervezése, a másik a járási bizottságok létesítése. Szakemberek véleménye szerint remélni lehet, hogy különösen az első megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak. Az önkormányzati elemek tekintélyes részvétel emeli a bizottság szintjét. Csak a társadalomra vár a feladat, hogy kötelességét teljesítse. Az önkormányzat mindig

feltételezi a kötelességteljesítést, a törvény itt szankciókat nem írhat elő. Ha a magyar nemtörődomség miatt nem lenne meg a kellő eredmény s a hivatalnok elem jutna túlsúlyba, ezért nem a törvény felelős.

A járási bizottságok létesítése egészen új intézmény lesz. Ez átmeneti hatóság a község és vármegye között. Közigazgatási, iskolai és adminisztratív ügyek tartoznak hatáskörébe. Életképességében azért bizhatunk, mert minden járásbeli ember csak jobban érdeklődik a maga vidéke ügyes-bajos dolgai iránt, mint azok iránt, melyekkel semmiféle nekuszban nincs. Ugyan mit érdekelte eddig a megyegyűlésen a mezőkomáromi atyafit, hogy mi történik Tapolcáfon? Tehát vagy nem ment el, vagy ha igen, mindent helyeselt. A járási bizottságok révén a községek vezetői a közügyek intézésében tanulhatnak egymástól. A szóbeli érintkezés, meggyőzés, szóval a közvetlenség csak javára válik a közigazgatás ügyének.

De íassuk az érem másik oldalát is. Ugy hisszük, hogy a főispáni méltóság megtartása a régi jogkörrel nem illik bele az új közigazgatás keretébe. Eddig a főispánok a kormányhatalom nevében a helyi ügyeket gyakorolták. Ezentúl a kinevezés alapján a kormány maga végzi az ellenőrzést. Minek tehát egy valaki, ak-

A kavedzsi.

Írta: László Zoltán.

A keleti embernél igénytelenebb lényt képzelni sem lehet. Különösen a törököket, arabokat, örményeket, kurdokat, balkániakat, hindukat és egyéb orientális népeket értem, beleértve az egyptomiakat, négerket, kaffereket.

Lehetnek mohammedánok, keresztények, budhisták vagy siva- s bisnu-imádók, az szerepet nem játszik, mert fatalista az, aki orientális égbolt alatt született. Azonban félre se értsenek kedves olvasóim, a szegény köznépre gondolok, s nem a tolvaj basákrá és nagyurakra, akik a keleten nem jobbak a nyugati kollégáiknál. A gazdag ember mindenütt egyforma, élvhajhászó, érzékellen a mások baja iránt, kegyetlen és a többel sincs megelégedve, nem hogy a sokkal megbékülne. Hanem már a keleti köznép az más, az igénytelen, fatalista és nem szociálista, sohasem irigylő a gazdagok és hatalmasok, akiknek Allah a korán szerint még a menyországban is külön paradicsomot biztosított. A plutokrácia ugylátszik még a tulvilágot is kisajátította, mintha ott is földesúr kurzus szerint helyeződnek el az ember a halála után. Naphosszat élnek a keleten, bárhol, akár Konstantinápolyban, akár Kairóban, akár Szíriában vagy Anatóliában és a vad Kurdisztán belsejében azt az irigylésre méltó nyomorúságot, amely megelégedett s boldog a nyomorban. Mi occidentális emberek nem bírjuk megérteni, mert nálunk a koldus is lázong, ha nem olyan alamizsnát kap, milyenre jogot formál. Amit nálunk egy koldus két három nap imádkozva és káromkodva összehajdosol, az egy igazhitű muzulmán páriánál elég

arra, hogy boldog legyen és magának existenciát teremtsen.

Korán kelő vagyok, nem ugyan a nagyvárosban, amiket egyébről sincs szó, minthogy az ember mint egy székellen gép kilenc órától kettőig a hivatalában bürokratikus mechanizmust végezzen, de akkor, amikor uton vagyok, vagy falun tanyázom és vasizsom, akkor a nap éltető sugara már talpon és mint az lsten szabad ege alatt találom. Mert kár minden percért, amit az ember elmulaszt. Az élet legnagyobb része amugyis alvásban és in- produktív teámtermunkában telik el.

A Pera-Palace Hótel Konstantinápoly leg- szebb, de legutalt legdrágább szállója is, s oda csak akkor szállók, ha rövid ideig van dolgom a nagyvárosban. A bugyellárisom sem bírná, de meg az ember keleten nem akar nyugateurópai társaságban lenni, ami kényelmetlen és amiért nem kell a keletre utazni, amikor az ember ott is megtalálhatja.

A harmadik emelet hátsó szobái egyikét szoktam választani, mert onnét gyönyörű kilátás nyílik az aranysztyra. A harmadik emeletnek ezen hátsó, mondjuk a városi frontja azonban nem háromemeletes, hanem legalább husz, mert a szálló egy ötven méter magas és magasabb sziklára épült.

Valamikor lenéztem az ablakomból az előttem emeletű mélységre, azon a dombos térségen ott álltam a török császárváros valamennyi dologtalan csöcselékét. Hannálok (teherhordók, hordárok), begirdzsi (lőhajcsárok), medvedzsi (medvetánoltató cigányok) és egyéb naplopó népséget. Ott heverészték a napon, cigarettáztak s bámultak a semmisségbe. Nagy ritkán vitatkoztak csak, legfeljebb akkor, ha valamin összeveszték. Amint korán reggel kinyitottam a balkonajtót már száz tenyér nyúlt a magasba reggeli alamizsnáért.

Cigaretta, szivart, kenyeret, cukrot dobáltam neki. Mire aztán csak-jassát (éjnt), pekét (közönömöt) ordítottak s megtáncoltatták a medvéket.

Egy magasi, marcona kinézésű Herkules járt közöttük, de bármennyire figyeltem, az soha semmiféle ajándékot, amit én vagy a többi lakó le- dobált, el nem fogadott. Bizonyos grandezzával sétált a többi toprongyos alak közt ő, a legrom- gyosabb. Nem odaváló török volt, azt különös színű turbánján és egész viselkedéséből láttam. Egyik délután közibe mentem a csöcseléknek s egyenesen a hosszú alakot szólítottam meg:

- Hogy hívnak?
- Hosszein Medzsed! felelte illedelmesen.
- Ozmanli vagy?
- Nem effendum!
- Perzsa vagy ördögimádó!
- Dok! (Nem!)
- Kurd?
- Az sem?
- Tatár?
- Nem, megmondom: cserkesz!
- Mindjárt láttam, hogy nem sztambulí.

vagy. Van-e valami dolgod, foglalkozásod?

- Nincsen.
- Miből élsz?
- Levegőből és vizből.
- Dohányozol?
- Ha van!

Megkínáltam gubek cigarettával. Husz darab másfél piaszt. Olcsóbb mint a mi drámánk vagy magyar cigarettánk, de jobb a drága Mirjamunknál is. Mohón kapott utána s úgy szivta, mintha rég- óta nem élvezte volna a nikotin kejes hatását. Barátságosabb lett. A végén már tudtam, hogy a Kaukázusból menekült el, ahol az utóbbi zavargásoknál kiirtották a családját s ő egyedül

nem hivatalnok, akinek állása nincs minősítéshez kötve. Hogy ellenőrizheti a szakképzett tisztviselői kart? Adminisztratív szempontból a főispán nem szükséges. Ha politikai szempontból tartották meg, akkor meg miben különbözik az új vármegye a régi politizáló vármegyétől?

A vármegye közgyűlésén szavazati joggal részt vesznek a jövőben az összes közigazgatási tisztviselők. Gyér látogatottság esetén a megyegyűlés határozatait állami hivatalnokai kar dönti el. Ez tehát a megye akaratának kifejezése? Vagy ha az érdeklődés az eddigihez képest javulást mutat is, kérdezzük, miért szükséges, hogy a hivatalnokai kar befolyjon határozatok meghozatalába, amelyekről azt várják, hogy az autonóm vármegye felfogásának tiszta tükré legyen.

Jövendőre az államhatalom nevezze ki a közigazgatási tisztviselőt. Mindenben tőle függ, kénye-kedve szerint bánniuk vele, ekzsztenciájából forgathatja ki. Mondják, mi védi meg a tisztviselőt a zaklatástól, esetleg a kenyérelvesztéstől, aki politikailag nem a kormány mellé áll? Mivel a szolgálati pragmatikáról, a fegyelmi eljárásról semmit sem találunk az új javaslatban, a tisztviselő ki lesz tőve a mindenkori kormány politikai szeszélyének. Ami határozott, súlyos kára a helyes közigazgatásnak.

Mindez csak néhány szempont, és szerintünk már ez is szükségessé teszi, hogy minden tehetség összefogásával, megértéssel javítsunk ahol lehet s iparkodjunk a jövendő közigazgatását a múlténál jobbra tenni.

HIVATALOS RESZ.

Espéresi kinevezés. Sermán Antal, szentzéki üllök, peremartoni plébános a palotai kerület esperesévé és tanfelügyelőjévé kineveztetett.

Pályázat plébániákra. A püspöki szabadadományozás miklósi és a m. kir. Honvédelmi miniszter ur kegyuragsága alatt álló várpalotai plébánia-javadalmakra a pályázati határidő folyó évi július hó végére iratott ki. A kérvények ezen határidőig bíbornok-püspök ur Ó Eminenciájához terjesztendők fel.

maradván, elvándorolt a fényes Sztambulba, hogy valami kereset után nézzem. Ehesen, rongyosan érkezett a török fővárosba. Lehet, hogy egy hete etel sem volt a szájában. Elvittem egy mehandzsihoz (lacikonyha), ahol rendbe hozta lazongó gyomrát. Egy évig volt a török metropolisban, egyideig mint hannah tengette életét, utóbb már semmi munkát sem talált, koldulni röstelt, s inkább éhezett. Okos, intelligens ember volt s egy hétre föl fogadtam. Hordozta utánam a holmimat, evezett a csónakban, elment a póstára, elkalauzolt a környéken, s mindezt egy vizsla hűségével napi tizenket piasterért, akkori kurzus szerint számíva 96 fillérért magyar koronaértékben. Önmagát élelmezte, lakása a szabad ég alatt volt, esténként tíz cigarettát kapott extra-baksiként.

Midőn a hét letelt s én a derék Hosszeintől bucsuztam s jeleztem neki, hogy utazom Angórába, lát a derék legénynek a könnyei is kicsordultak.

— Uram ne hagyj itt. Hadd menjek veled a kurdisztáni hegyek közé. Hú szolgád leszek.

— Nem lehet Hosszein! Nekem ott már van emberem; Te derék ember vagy, nem beszélsz azonban örmény és kurd nyelven, perzsául és az ördögimádók és kizilbacskok nyelven, a vidéket sem ismered, tehát csakis ezért nem vihetlek el.

— Ha már itt hagysz jó uram, legalább egy kérését teljesítsd kölénisznek (rabszolgának).

— Jól van, ha nem lehetetlen.

— Nagy kérés, de megtehethet. Adj kölcsönbe annyit, hogy egy kávéházat nyithassak.

Ebada törökje, ez biztosan Lánrcy Leónak, vagy Rotschildnek nézett. Hol szedjem én a kávéházvételhez szükséges pénzt, mikor minden fillérem

Pályázat. A kisbárapáti-i (Somogym.) róm. kath. elemi népiskolánál újonnan szervezett II. sor-zámu osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése: a hitközség pénzarából 100 korona, a többi államegyéből nyer fedezetet. Egy butorozott szoba, előszoba és kamrából álló lakás, lakás- és kertpótlék fejében fűtés és szobatisztogatás. Kötelesegei: a II—III. vegyes osztályokat, valamint a gazdasági ismétlősokeket a téli hónapokban heti 2 órában át tanítani, a kántori teendőknél díjtalanul segédkezni s a „Gondviselés” c. tanítói nyugdíj-intezet tagja lenni. Csakis férfitanítók pályázhatnak. Kérvények augusztus hó 2-ig a kisbárapáti-i plébánia hivatalhoz küldendők. Iskolaszék.

Pályázat. A szentbékallai róm. kath. iskolánál szervezett osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: törvényszerű fizetés, melyből 300 koronát a hitközség fizet, egy butorozott szoba megfelelő lakbérpótlékkal. Köteles a kijelölt osztályokat tanítani, külön díjazás nélkül az ismétlők oktatásában és a kántoriakban segédkezni, a „Gondviselés” egyházmegyei tanítói nyugdíjintezetbe beletenni. Kántori kötelezettségüknek eleget tett okleveles tanítók kérvényüket okmányokkal augusztus 1-ig a szentbékallai plébánia-hivatalhoz — posta kövessel, Zalavm. — 45 fill. postaköltséggel küldhetik. Választás augusztus 2-án délután 2 órakor. Személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Költségek meg nem térítetnek. Állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Melyik iparosnak van választójoga? Az új választási törvény szerint választó-jegyzékbe azon iparos veendő fel: 1. aki az 1913. választó-jegyzékbe fel volt véve; 2. azon 24 éves magyar honos iparos, aki ugyanazon községben egy év óta lakik, főiskolák, ipari, kereskedelmi szakiskolák magasabb osztályát sikeresen elvégezte; 3. azon 30 éves magyar honos, aki iparengedélyt vagy iparigazolvány alapján önálló ipart űz, ugyanazon községben 1 év óta lakik és igazolja, hogy az elemi iskola VI. osztály, vagy a középiskola II. osztályát, vagy az iparostanonciskola III. osztályát, vagy az elemi népiskola IV. osztályán felül a tanonciskola II. osztályát, vagy valamely államilag szervezett ipari szaktanfolyamot végezte; 4. azon 30 éves állandó lakással bíró magyar honos, aki irni és olvasni tud és akire legalább 20 kor. egyenes állami adó van kivette; önálló iparosoknál e feltételek helyett elegendő igazolni, hogy állandóan legalább 1 segédet foglalkoztat, ha nincs segédje, hogy egy adónemből 10 koronát vagy több adónemből összesen legalább 20 kor. egyenes állami adó van rá kivette; 5. azon 30 éves egyen, ki bár nem tud irni, olvasni, de akire állami adókból együttesen legalább 40 kor. adó van kivette. A választói lajstromban a felvétel végett személyesen a mostani napokban kell jelentkezni, ott a szükséges bizonyítványokat, vagy azok másolatát

ki van logaritmus-szerű pontossággal számítva? Hanem ha át mondtam, már a bét is kellett mondani.

— Bizony Hosszein fiam nagy a kérésed, ha módomban lenne, teljesíteném.

Végére száz frankot adtak volna a hótélben is kölcsön, míg a többi pénz megérkezik. Ha egy emberi existencia kérdése forgott kockán, hát egyszer Isten neki, szívesen adtam volna neki oda, ugysem kapnám vissza.

— Teljesítheted effendum! magyarázta Hosszein. Nem sok. A hely-bérlete, a kávéházi sátrak felállítás, a belső-berendezés, tűzhely, csészék, edények, kétféle kávé, dohány, lámpa, nargilák...

— Elég, elég!

— Nemis kell egyéb effendum! Már kiszemeltem a helyet is, holnap fölállítom a káfanát és megkezdhetem az üzletet. Allah nevében, az irtalmansnak és könyörültesnek, menni fog. Mire visszajössz ide, a kölcsönkért pénzt visszaadom.

— Jól van fiam. De most mond már meg: mennyi kellene?

— Nyolcvan piaster!

Nem hittem a füleimnek. Tehát nem egészen hét korona. Ezzel akarta a derék Hosszein kávéházát megalapozni. Szó nélkül odaadtam neki egy arany fémedzsit (kilenc korona ötvenhat fillér) és a cserkések nem győzött hálálkodni, sőt, horrendum dictu, megcsókolta a kezemet.

A délutáni hajóval Hajdár-Pasába indultam s onnét másnap reggel az anatóliai vasutal tovább.

Néhány hét múlva kerültem vissza a fényes Sztambulba és mondhatom, egészen megfélekedtem az én derék Hosszeinéről. A szállóban megint

megkapni nem tudná, az irni-olvasni tudást az összeíró köldöttségén is igazolhatja. Mindenki azon szavazókör névjegyzékébe veendő fel, ahol az összeírások lakik.

Felhívjuk iparos polgártársainkat, hogy mind-azok, kiknek a múltban választói jogosultságuk nem volt, de a fenti pontok alapján a választói jog megilleti, saját érdekükben a fáradságtól vissza nem riadva, az összeíró köldöttség előtt megjelenjenek.

Ricordo di Roma.

Rómában leülni, Rómát látni s Romáról megfeledkezni, a hetvénhét lehetlenségek egyike.

Eme feledhetlenségéről nemcsak Róma antik és keresztény emlékei, de az érdemes római kereskedők is eléggé gondoskodnak ügyes, sokszor erőszakos elárutások révén, kik nagy bőbeszédűséggel erőszakolják rá az idgen peregrinusokra Róma műremekeinek és emlékeinek színes látképet ilyen filirással: Ricordo di Roma — emlékezés Rómára.

Nem régen, csak május elején jártam meg e klaszikus földet 560 magyar peregrinus társammal, mégis idejét multa volna emlékezéseimnek sorokba rovása, ha annak kedves aktualitást nem ad a Veszprémi Hírlap múlt heti számának egy „cicerós” betűs híre a megemlékezés egyik hősről, kaptalanunk egyik igen tiszteletreméltó tagjának, Csizsárik János prelátus-kanonok vatikáni osztrák-magyar nagykövetségi tanácsos kitüntetéséről. Eme kitüntetés kapcsán mégis csak elmondom szép hegedű szóban megemlékezéseim krónikáját, mert az a szerény krónika is egy-egy aranylapját tárja majd föl azoknak az érdemeknek, melyek a magas kir. kitüntetésben nyerték el méltó jutalmukat.

Mint pedig mindennek, a mi zarándokságunk krónikájának is van bekezdése. Hát elülről kezdem én is. Mondják minden ut. Rómába vezet. A jó peregrinusnak azonban a jók közül mégis csak keletti kínálkozik célhozvezetőnek. Egyik sínes, a másik vizes ut. Mi mind a kettőt igénybe vettük. Vizen és szárazon törekedtünk az örök város látására. Hová május kilencedikén délután röpiett be bennünket az ankonai gyorsvonat. A Termini pályaudvar forgalmas perronján egy kis magyar csoportot pillantott meg a peregrinusok fáradt serege — lila színű főpapi díszben, s egyszerű fekete talárban. Szemcsányi Lajos egri érsek ur környezetébe volt egyházmegyénk két jeles tagjával, Csizsárik János prelátus-kanonok és dr. Luttor Ferenc urakkal. Az érsek ur lekötözött, szíves fűdözött szavai s kedves testvére nk és honfitársaink jelenléte fölvilágyított peregrinusai fáradt fejünket s ifjonti lélekkel elhelyezkedve a rendezősek jóvoltából rank váró fogatánkon, szállásainkra hajtatunk. Ettől az időtől egyházmegyénk e két, áldozatkész, kedves tagja fáradhatatlan vezetője, mentora volt a magyar

a megszokott szobám: kaptam, képzelhető csodálkozásom, midőn reggel ki-és lenélek toronymagaságu szobából s a térség közepén látok egy óriási sátrát, egy kis parástartót a közepén, körülötte néhány padot. A sátor alatt és körül pedig csibukozó, heverésző, cigarettázó és kávézó alakokat, akiknek a husszu Hosszein hordja kimondhatatlan büszkeséggel a magálfzte kávé. Tehát „az üzlet bevágott” mint budapesti zsargonban mondani szokás. Mindjárt lesiettem én is egy friss, reggeli mokkára. A husszu Hosszein megölelt örmében és nem győzött eléggé hálálkodni, hogy milyen nagyszerű üzlethez jutattam hozzá. Olcsón meri a kávé. Egy csésze egy netallik (1 fillér), egy csibuk is annyi. Sőt fóz is, konyhát is tart. Bevallotta, hogy kint a tatárnegyedben lakása is van, egy kis szoba, egyuttal a háreme. Ez az ember a 7 koronáért berendezkedett, üzletet nyitott, lakást vett és last but not least: megházasodott, amit olyan diszkrétan adott tudtomra, hogy „háremem van.”

És ez az ember komolyan kínálta vissza a 7 koronámat, meg volt sértve, amidőn el nem fogadtam.

— Kölcsönt kértem effendum, nem alamizsnát, — mondotta. — Aki a kölcsönpénzt vissza nem adja, az elkárhozik tanítja a korán.

— Jól van jól! Ne add vissza, majd leiszom és leeszem nálad!

Ameddig Sztambulban voltam, naponta háromszor elmentem Hosszeinhez, a kávézsihez és megittam a kávémat. Mi kereshetett ez az ember? Naponta talán másfél koronát.

Azt kérдем: nem boldog egy nép ez?

zarándok csapatnak az örökváros emlékeinek gazdag labirintusában. Az ő szeretetreméltó kalauzolásuk nagyban előmozdította azt a sikert, melyet a rendezőség a maga számlájára könyvelt el.

Erkezesünk delutánján rövid kolláció, átöltözés és kikéltetés után a Monte-Pinción és Piazza del Popolo Romanon át a májusi esti ajtósságon való részvétellel megkezdettük zarándóságunkat a nagy városban. Vasárnap, május 10-én délelőtt a Lateránban, delután a S. Lorenzóban végeztük ajtósságainkat, csodáituk meg mindkettő nagyságait. Az egyik csoportnak dr. Luttor Ferenc volt szakavatott és lelkes vezetője mindentű.

Hétfőn, 11-én közös szt. áldozás után zarándoklatunk utja, fénypontja s legkimagasabb eseménye, a vatikáni fogadtatás várt reánk. Látsa annak, akiért fáradoztunk, hogy előtte hódolatunkat s ragaszkodásunkat tolmácsoljuk, a nagy apostolfejedelem szelidlelkű utódjának X. Piusnak. Ez előtt állottunk. A nap kora reggelén az örökváros különböző utcáiból siettek a zarándokok csapata a szt. Péter-terre, innét a bronz kapuhoz. A nagy kapu előtt gyülekezve, egy prelátus szép magyar nyelvűnkön rendezi a gyülekező csoportokat, adja meg nagy szeretettel a fölvilágosításokat és utasításokat a tudni és lenni valókról. Láttuk, hogy ma neki is ünnepe van, mert magyar testvéreit, honfitársait vezetheti, Krisztus földi helytartója elé.

A prelátus ur vezette a nagy zarándokcsapatot a vatikáni nagy folyosókon Őszentsége termeibe, rendezte el ott külön csoportokban, mikor is Őszentsége jóságos alakja megjelent körükben, az egrí éresek ur üdvözölő szavaira a prelátus ur tolmácsolta Őszentségének szavait, hogy mennyire örül Őszentsége magyar lelki gyermekeinek, hűveinek hódoló megjelenésén s ragaszkodása nyilvánításán s hogy, mily szeretettel adja aytai aldasztal reájuk és hozzátartozóikra. Felejtethetlen pillanatok voltak ezek, míg Csizsárik János prelátus ur ajkain elhangzottak Őszentségének aytai szavai.

Megfigyeltem míg a prelátus ur édes magyar nyelvűnkön hangoztatta Őszentsége érzelmeit. X. Pius a szentatya szelid, jóságos tekintete majd az előtte térdelők nagy csapatán, majd a nevében szóló prelátus uron csüngött nagy szeretettel... A mi örömrünk e pillanatban pedig kétfős volt. Hogy hódolhatunk Krisztus szelid uralmu helytartója előtt és hogy édes magyar nyelvűnkön csendült meg egyházmegyénk egyik illusztris tagja, Csizsárik prelátus ur ajkán át a Szentatya s azután magyar hűveinek.

Nekünk magyaroknak a kereszténység fővárosában, annak emlékei, látnivaló nagyságai között, egy külön otthonunk is van az ősi Palazzo di Veneziaában. Odón külsője, a magyar címer s ajnos, hiány, nem árulják el, hogy ott a mi hiányos képviselőitünk mellett igaz magyar sziv is dobog. Pedig ott lakik most magyar vaukain vezérünk Csizsárik prelátus kanonok ur, ki a papai fogadtatás estején igaz magyar vendégszeretettel gyűjtötte maga köré a zarándoklat vezetőseget s több résztvevőt.

Hogy, hogy sem, talán, de minden bizonytalán dr. Luttor ur szeretetteljes indiszkrécioja folytatás sorok csekély íroja is azon szerencsében részesült, hogy ezen kedves estén. Oméltósága illusztris vendégeinek soraiban örvendhetile a prelátus-kanonok házigazda lekötelező szives vendéglátásának! Az illusztris házigazda vendégei a késő esti órákban szives bucsuzás után ismét otthonaikba tértek, hogy a következő nap folytassák zarándoklásukat testvéreikkel az örökváros „látnivalóinak” meg szemlélését.

Az eddigi krónikai adatok felsorolása mellett sem lehet meg nem emlékezni a zarándoklat egy szomorú epizódjáról. Egyik alföldi, ugy gondolom miskolci uti- és zarándoktársunk tragikus balesetéről szól ez az epizód. Már a tengeri uton, még inkább a vasuton gyanus volt a viselkedése, mely nem sokáig hagyott fönn kétségét. Az elmeháborodás tünetei mutatkoztak rajta és Rómába érve kórházba vették, elmegyógyintézetbe kellett szállítani. Képzeltető a rendezőség zavara. A zarándoktársak részvéte. Minde szomorú epizódon azonban segítette a szeretet jutalma.

Csizsárik prelátus-kanonok ur értesülve a szerencsétlenségéről, nagy szeretettel, papi nemes szívének sugallatával karolta fel a szerencsétlen utatás ügyét. Kórházba, majd elmegyógyintézetbe való elhelyezéséről a nagykövetség útján gondoskodott s nemesszive sugallatát követve, naponkint kétszer is meglátogatta szerencsétlen honfitársát s hittelvérét szomorú magányában. Mind e tények ugy gondolom föl vannak jegyezve a jó cselekedetek, az irtalmas szamaritanusok képcépes nagy

könyvében, mely nyomokat véstek a zarándoklat résztvevők szívében is, s emléküket sem a mulandóság homokíróján tovasiető idő, sem a messztávoloság ki nem törölhető innét, mert a szeretetről van megírva az élet nagy könyvében, hogy nagy a vízek sokasága sem oltathja ki azt.

A „Veszprémi Hírlap” cicerós híradása bizonyára széles körben talál örvendező visszhangra, kik a prelátus ur kitüntetésében az igaz érdemek királyi elismerését látjuk, de mi, zarándokok, a jeles Ferenc őrszef-rend középkeresztjenek adományozásával, kénkövül még a prelátus-kanonok ur felebaráti szeretetének, szívjóságának, emberbaráti nemes humanizmusának s lekötelező előzettségének megköszoruzását is látjuk s Nagymagyarországból fölvüdvözletünket küldve, őszinte szívvel kívánjuk — ad multos annos!

Ezzel a peregrinusok krónikája nagy vonásokban befejezést is nyert, mert négy napos római együttlét után utaink szétváltak. Egycsoport hazra, másik Lourdes felé, ismét egy másik Nápoly felé veve utját. Eddig peregrinusként emlegettek bennünket Rómában. A nápolyi ut kezdetén már karavánokká vedültünk. Mert a számunkra fenntartott nagy olasz vasúti kocsi bejárói fölött ilyen feliratos táblát is szemlélünk: Caravano, és a jó taljánok egész nápolyi utunkban karaván névvel tiszteltek meg bennünket. Igaz, Nápoly még olyan ország, mint ennek a kiváltságos országnak, a szentek és vértanúk e hazájának majd minden városa. Nápoly is nagy és jeles vértanúhősökkel dicsekedhetik. Habár a talján-bennünk itt már csak karavánokat látni, mi szívünkben is itt peregrinusok vagyunk s áhítatos emlékezéssel kerestük fel szent Januárius drága ereklyéjét — most pihenő, vértanúsága napján forrasba induló véré. Ezzel Nápoly természeti, csodás rendkívüliségeinek szemlélése mellett a lélek, a hősi onfeláldozás csodás nagyágának is hálásan adoztunk s rövid krónikánknak legyen méltó fináleja! Somogyi.

Halat!

Motto: Melegén bár, avagy hűlve: Szeretem a halat sálve: De bár érle megbetegszem: Nem jut soha egy keszeg sem. Nem ragódom egy halatón. Pedig számban a Balaton. Mert — ki oka szedjük rancba — Mind elviszik Bécsbe, Gracba!

Kétszer is kiálthattam, de akkor is hiába- valóság lenni. Még utóbb azt hinnék, hogy politizálók. Mert valamikor politikai jelszó volt nálunk: Halat! Halat!... Az akkoriban már recsego liberális rendszer korbácsolták vele.

Halat! Ez a szó siklott ajkamon, akárcsak a halászhajó Balatonon, amikor ravettem szememet egyik balatonvidéki lap újságcikkére. Szólt pedig az a cikk a *balatoni halásztársaság közgyűléséről*...

Halat!... susogtam álmodozóan, rágondoiva Bakó József ereki szőlőjére, a szőlőben pedig a halászlére, meg a tótágast állva piruló nyárson-sült halra, amikor egy zöld ebéd után — levén a levestől a kántott csirkéig minden csupa nyári zöltség — levettem az imitált tigrisbőrrel bevont sezlonra s előttem állt a papirkással, akárom mondani a paprikás újságcikk a *halászati közgyűléséről*...

Halat!... sőhajtottam befelé, hogy a hal nevére ébred a gasztrikus gyönyörűségemnek egy paránya, egy heppnyi haitűskéje se vesszen karba, hiszen... boldog veszprémiek halat manapság úgyis csak akkor ehetünk, ha újságcikkben találják előbbé...

S még egyszer halat!... Ez már gyenge lehellet vala, amely képzetem szárnyán magával emelt s az örmorszag térségeit betöltő s rózsaszinben vibráló éter játékos hullámain emelkedve, kinyitott lelkem szemmel bele láttam a mi fejlődő hitálan városunk halas jóvendőjébe...

Balatoni Almádi előtt nagyszabású halcsarnok. Oriás haltartóinak sodronyszóte falazatán szabádon hullámszik az üde, tiszta víz. A halak osztályozva. Faj és nagyság szerint külön rekeszekben. Néha halálest is előfordul. Ezen egy májdi Almádi-szanatóriummal kívánunk ugyan segíteni, csakhogy egy kis bőkenő van a dologban. A fő-fő halászk egyanis attól félnek, hogy abból a *halgyógy-szanatóriumból* is valamiféle honmentő kirándulás származhat. A modern argonauk szabad jeggyel és szabadkosztal hátha felcserelek Pozsonyt Keszthelyre vagy Siófokkal? S mind az egész világot újra elfogja az ámulat a nagyszabású hazamentésen!

A halcsarnokból külön halászasvut szalad Vörösbereyben s Szentkirályszabadján keresztül Veszprémig. Mert nem szőlőhegyeknek, hanem közsegeknek kell a vasut. A mozdony eleje harcsafej formáját mutatja. A halaskocsi ciszternaalakja beleolvad hengerbörzsével. A legutolsó kocsi harcsafarkokban végződik. Ez a fark 15—20 cm. hosszúságban a mozdonyról jobbra s balra mozdítható, irányítható. Azért, hogy a régi, szűkkeblű halásztársaság valamelyik részvényesét, vagy a tenné közsegeket a vasutal elkerültető egyeneket, ha közelebe jutnak, jól oldalba ütthesse. A mozdony nem futtíro, hanem kiállításra van berendezve. Már a falukhoz közelerve kiabálja: Halat! Halat! Ez azért szükséges, hogy a vevőknek ne kelljen örökon át a vonatra lesni. Időzni pedig időzhet, mert ezen a vonaton csak a halasvonat jár. Állomásra, vasúti bakterra nincs szükség. Megáll, ahol kell. Pincék előtt, házak előtt. Jaj volna annak, aki csak egy kavicsot is utjába helyezne. A pincés-gazdák menten, azaz hogy mente nélkül agyon-esapnak.

Szentkirályszabadi felől az osztag szelén halad Veszprém felé s a viztartó fölött rásiklik egy magasepítőmennyű, állványos pályára. Ezen ér a mai piactér fölé, amelynek közepén pompásan stílizált halcsarnok emelkedik. Ennek is külön, vízbeeresztett rekeszei vannak az egyes élő hal-fajok számára. Ezek persze szabadon mozoghatnak. Csak a nagyobb harcsaféléket szorítják hosszú, de keskeny rekeszekbe, nehogy erőteljesebb farkmozdulásukkal a közelben levő felhőkarcolókat veszélyeztessék.

A magas vaspálya gépserkezetben végződik. Ezzel a vonat leereszhető a csarnokba, a ciszterna-kocsi könnyebb kiürítése s a megmaradt, kiválogatott halak visszaszállítása végett. Ugyanez a gépserkezet a halasvontót a magas pályá szintjére felemeli, megfordítja s azután haladhat vissza-felé. A közönség kendőlohogatással fogadja s kíséri az olesó s friss halatszállító vonatot, a mozdonyvezető pedig az utolsó kocsinak már emlitett farku szárnyával csóvál viszontüdvözlét. Ez idő alatt — persze rendőrhatalmas utasításra — a túztorony-örnek be kell vonulnia kalitkájába, mert különben a nagy csóválás, illetve légzőmozdulás rögtönösen letaszatná őt az alatta levő művészház atelérjébe.

Veszprém tehát valóságos halváros lett. Olesó város! Bősegeben a keszegnek, gardának, önnék, potykának, csukának, harcsának s a fejedelmi fogasnak. Marhának, sertésnek semmi ára. Halat, csak halat eszünk mindannyian. Szíros mézarsók, hentesek egymást is kimérnek, ha keletük volna. Senkinek se kellene. Csirkét, libát minál az ebeknek dobják. Nem emberi eledlek ezek többé. Csak a hal, a hal!

A város halája a piacteren hatalmas obeliszket emel. Ezüstpikkelyes, karcsú süllő formában. Mellékalakja négy balatonmelleki magyar, a régi halásztípusból. Kalapot lengetnek s torkatáva kiabálják: Eljen a mi megmentőnk, a halásztársaság! Istenem, gondoltam magamban, mennyire megváltoznak az emberek. Ma már ez a kenyerevesztett szegény halásznép is éljenez. Még szoboralakban is, hát még elevenen. Csupa áldás minden sóhája — az olesó halért. S várja a halasvontat. Eppen most kanyarodik a Szabadi-utca fölé s hangosan tiülköli: Halat, halat!

Erre a hangos kiáltásra magam is visszapottyantam a valóságba s álmos szemieim előtt semmi más, csak egy ridegen referáló újságcikk maradt. Tele részvényessel, osztalékkal, meg pontyhalasítási kísérlettel. Hanem a hal... biz az eluszott. Előbb ehetünk balatoni halat Szabadkán, a Palocsitól mellett, mint Veszprémben a Balatontól mellett.

Mi meglegedhetünk azzal, hogy a Balatoni Halásztársaság itt gyűlésez Keszthelyen, a közelünkben. Hogy a Balaton nemes halállományát szaporították. Hogy tavaly a csendörök 812 orvhalaszt csieptek el. Hogy az orvhalászok közül legelőbben 50 koronától 300 koronáig lettek büntelve. Hogy tavaly 7246 mázsa halat fogtak ki a Balatonból. Hogy a társulatnak 37 tagja van, s ezek 1038 szavazat leadására birnak jogosultsággal. Hogy 12 ezer koronát pontyhalasításra fordítanak s ehhez kormánytámogatást is kérnek... Mindezt én is megtudtam a hírlapi cikkekcskéből s egy hamar nem is felejttem el. Hanem hogy milyen ize van a jó balatoni halászlének s a nyárson sült halnak, azt már egészen elfelejtettem. Azért tehát senkinek se essék nehezére, ha reménybeli, mohó vágyakozással kiáltonk:

Halat! Halat!

Pepercz.

Értesítés. A Dávid-árvaházban f. év szeptember hó 2-án, 40 szegény gimnáziumi tanuló számára olcsó deák-asztal nyílik meg, hol a szegény tanulók havi 16 korona előleges lefizetése mellett étkezést kapnak, mely áll délben két, vasárnap három, este pedig egy fogásból.

A felvételt kívánók kérvényeiket, vagyoni állapotukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelve f. év augusztus 15-ig a Dávid-árvaház igazgatójához nyújtják be.

H I R E K.

— **Érseki pallium átadása.** Bibornok, megyéspüspök úr Óeminenciája július 16-án délelőtt a bécsi hercegei palotában átadta dr. Piffel Frigyes, bibornok, bécsi hercegeknek érseki méltósága jelvényét, az érseki palliumot. Az ünnepélyes aktuson megjelentek a bécsi érseki kaptalan s az egyházmegyei lelkészkezdő papság képviselői. Óeminenciája *Vegele Lajos* dr. szentzéki jegyző kíséretében érkezett az érseki palotába. Itt Piffel bibornok fogadta Óeminenciáját s a házi kápolnába vezette, ahol szent misét mondott. A szentmise befejeztével Piffel érsek letette az előírt esküt, mire Óeminenciája vállára helyezte az érseki palliumot.

— **Papszentelés.** Bibornok megyéspüspök úr Óeminenciájának megbízásából *Kránitz Kálmán* felsz. püspök 1914. júl. 12-14. napjain Zircen pappá szentelte a rend negyedéves ünnepélyes fogadalmat tett növendékeit, névszerint Orsovai Fülöp, Schwartz Elemér, Fábán Béla, Révész Amadé és Schuy Güllbertet. Kívánjuk, hogy örömről soká tartson, egy egész élet hosszú éveire.

— **Kinevezés.** *Költse István* pápai állami tanítóképzési tanár, eddig mint megbízott látta el az intézet igazgatói teendőit. A kultuszminiszter most kinevezte őt igazgatóvá a szabályszerű illetményekkel.

— **Paksy Gáspár — lazarista.** Lapunk régi, kedves munkatársa, *Fridrich Sándor*, író nevén Paksy Gáspár, nógrádvérőcei plébános, kinek verseiben sokan gyönyörködtek, megvált lapunktól s a lazarista atyák sorába lép. A gondolat lelkében mindenesetre már régebben megfogalmazott, csak az utolsó lépésre volt szükség. Lemondását plébániájáról már be is adta, így szándéka megvalósításának mi sem áll útjába. Egy körülmény mindenesetre csak sietteté. *Fridrich Lajos* a plébános bátyja ugyanis az ablakon keresztül belopódzott a plébániára. Szándéka volt, hogy öccsét kirabolja s azután megöli. A plébános az esetét *Walcz Rezső* kántornál töltötte. 10 óra tájban jött haza. Amint az iroda ajtaját kinyitotta, a pénzesfiókot feszegető *Fridrich Lajos* három lövést tett. Két golyó érte a kántort, a plébános sértetlen maradt. Nemsokára megjött a csendőrség is és a merénylőt másnap megvasalva a balassagyarmati törvényszékre kísérték. Az érzékeny lelkű plébános aki sok jót tett testvérével, annyira megrendítette a merénylet, hogy a megvált fópasztornál tisztelgett és kérte szerzetbe való elbocsátását. Kívánjuk, találja meg a nemes atyák között lelke nyugalomát, amit a világban legjobb akarata, sok nemes törekvése mellett sem érhetett el.

— **Halálozás.** *Werner Károly* almádi magánzó, Udvardy őrnagy apósa e hó 16-án elhunyt. Temetése júl. 18-án lesz a temető kápolnájából.

— **A vármegyéről.** Folyó hó 17-én a jegyzői nyugdíjválasztmány ülést tartott. Özv. *Berecz Gyuláné* kérvényét tárgyalta nyugdíja folyósítása érdekében. Kérelmét teljesítették.

A közigazgatási bizottságnak az 1913. évi 10. trvénik alapján megalakult közigazgatási albizottsága *Hunkár Dénes* főispán elnöke alatt f. hó 15-én d. e. tartotta első ülését, melyen résztvettek *Jákó Géza* és *Tanka Sándor* bizottsági tagok, *Kelecsényi Ferenc* győri kir. erdőfelügyelő, *Ketzer Imre* vármegyei jegyző. A bizottság az erdőfelügyelő előadásán kívül több erdőrendészeti és áthágási ügyet intézett el.

A nyári szünet részben már megkezdődött a vármegyén is. A vármegye alispánja augusztus 15-ig lesz szabadságon, dr. *Botka István* aljegyző szabadsága júl. 21-én jár le, *Békafy Pál* közigazgatási gyakornok júl. 3-tól aug. 3-ig lesz tavol, míg *Porubszky Elemér* aug. 3-tól szept. 2-ig elvezi a nyári üdülést.

— **A veszprémi diszpanszér.** *Báró Müller Kálmán* körházi igazgató, a tüdővész elleni küzdelem lelkes vezetője a heten városunkban járt. Megvizsgálta a helyi diszpanszért, berendezését, a betegek kezelési módját. A látottak feletteljes meglegedését fejezte ki a vezetőorvos uraknak odaadó tevékenységükért.

— **A tanfelügyelőségről.** Az idősebb tanítók közül nyolcan megjelentek július elején a tanfelügyelőségen s kérelmeztek nyugdíjaztatásukat. Kérésüket teljesítették.

A vármegye tanfelügyelősége az állami iskoláknak különböző taneszközöket engedélyezett.

A tanfelügyelőség ezúttal is felszólítja mind azokat a tanítókat, akik a szűnőidő folyamán alkalmaztatást nem nyertek, hogy jelentkezzenek írásban a tanfelügyelőségen, melynek segítségével úgy állandó, valamint helyettesítési munkakörhöz juthatnak.

— **Itéletidő Veszprémben.** Csütörtökön déli 1 és 2 óra között óriási vihar vonult el Veszprém felett. Eleint nagy cseppekben hullt az eső, mely közé később nagymennyiségű jég is vegyült. Rövid negyedóra után akkora vízmennyiség hömpölygött az utcákon, hogy minden közlekedés megakadt. A Hosszu-utcában az ár előtörtte az Anna-kápolnát s még négy lakást; az Anna-téri átjárónál az emberek térdig gázoltak a vízben. A rohanó víz sok kárt is okozott. *Kossuth Lajos* és *Szabadi-utcaról* meg a posta felől álarohanó víztömeg a tanoiscsokla mögött levő felmérterés kerítését eldöntötte s *Gyökeres János* építőmester iródját az udvarban levő lakásokkal együtt alámosta s összedöntötte. *Fehér Sándor* posztógyáros kerítését betonkerítésű kőföntötté. Az eső rettenetes erővel jött, annyira, hogy becsukott ablakokon keresztül a szobákba hatolt. Az Egyházmegyei nyomda géptermebe is bokáig erő víz állott, megakasztotta egy egész délután munkáját, nem is szólva arról, hogy a dinamógépet is megprongálta. A jég a baromfiakban is sok kárt tett. A szerencsétlenségben is szerencse, hogy a vihar csak a város területén dühöngött, a környék természetében semminemű kárt nem okozott.

— **Leltároznak a villanyos telepen.** Veszprémben a város házi kezelésbe veszi a villanytelepet. A közgyűlési határozat kimondása után meg is kezdtek a leltározási munkálatokat. A város részéről jelen vannak *Bokrossy mérnök* és *Ivanovics* a dombovári villanytelep igazgatója, mint a város kiküldötte. A házi kezelés remélhetőleg nálunk is éreztetni fogja üdvös hatását.

— **A kereskedelmi iskola ügye.** Jeleztük annak idején, hogy az állami polgári iskolát elváltasztják a kereskedelmi iskolá, amely új épületet kap. A jelenlegi közös intézetet ugyanis kizárólag a polgári iskola foglalja le. A város ingyen telket ajánlott fel az új iskolának az Óvári-utcában az iparostanocsokla mellett. A telek azonban kicsinek bizonyul. Veszprém város tanácsa erre újabb

ajánlatot tett a miniszternek. Az ajánlat a következő: Az állam vegye át a jelenlegi tanonciskolát, amely iskolai célokra készült s arra alkalmas is. Ezáltal az új intézetet kapna elegendő nagyságu helyet. A tanonciskolához építsék hozzá a többi szükséges épületeket. A város az iskola átengedéseért nem kér más, mint az építés összes költségeinek megtérülését, melyen új tanonciskola épülne más helyen. A miniszter dr. *Budics Lajos* miniszteri fogalmazót és egy műszaki tisztviselőt küldött ki, hogy a helyszíni szemlét ejsék meg s a város ajánlatáról terjesszenek be szakvéleményt. A hivatatos személyiségek *Vaszary Béla* igazgató vezetésével mellett pénteken tekintették meg az épületet és a mellette fekvő üres telket.

— **Betöltik a műszaki tisztí állást.** A műszaki tisztí állásra július 15-én járt le a pályázat. Huszonhat kérvény érkezett be. Nagyjórészt építőmesterek és okleveles kőművesmesterek pályáztak.

— **Tudnivaló minden iskolafentartónak.** Mindazon tanítóknak, melyeknek javadalma az 1893. évi 26. törvénycikk alapján nyert fizetési kiegészítési államsegélyt, minélgyt az állás megüresedik, az iskolafentartók azonnal kérjék az állás javadalmának újra értékelését, mert ha az állás betöltése után kéri, neha 2—3 hónap is elmúlik, míg a javadalom rendezve lesz s így a tanító csak igen későn juthat a fizetést kiegészítő államsegélyhez.

— **Mikor nem akad vállalkozó.** Unostalan halljuk a panaszt, hogy hiányzik az építkezési kedv. A vállalkozók nem tudnak boldogulni. Ugyancsak rációlt a panaszra maga az élet. Veszprém város a városi gőzfűrdőn átalakítási munkálatokat akart végeztetni 3000 korona értékben. A pályázatot illető formában kihirdették, a határidő letelt, de még egy, mondd egy pályázó sem akadt. Az elmaradás okait nem kutatjuk, csak a tényre mutatunk rá, hogy minden szónál világosabban beszél maga az élet.

— **Városi kripták.** A tavasz folyamán Veszprém városa három kriptát építtetett az alsóvárosi temetőben. A kripták már teljesen készen vannak. A városi tanács legutolsó ülésében foglalkozott újra ez ügygel. A kriptákat eladják. Eladási ár egyenként egyezer korona.

— **Fiatal tanítók figyelmébe.** A komáromi gazdasági tanítóképző és a kecskeméti gazdasági tanítóképző intézetbe folyamodó és most képesítő tanítók, illetve tanítók kérvényeiket azon képezde igazgatójához adják be, ahol képesítőztek. A benyújtási határidő f. évi augusztus elseje. A kiképzés díjtalan. Ezekben az intézetekben vezettek lesznek majd az állandó gazdasági ismételő iskolák tanítói és tanítónői. Ilyen tanítókra szükség van, miért is fiatalabb tanítóknak és tanítónőknek szép jövőt ígér a kelteves tanfolyam elvégzése.

— **A mezőgazdasági tanfolyam hallgatói.** A pápai mezőgazdasági tanfolyamra Veszprémvármegyéből a következő tanítókat vették fel: *Györy István* herendi állami, *Ujváry síófoki* róm. kath., *Babócsay János* porvai róm. kath., *Pákány István* ádászteveli ref., *Támás Zoltán* ádászteveli r. kath., *Vesztergom György* csöti róm. kath. és *Lipták Aladár* lócuti róm. kath. tanítókat rendes tagoknak, *Várady Jenő* lakácsi ref. tanítót pedig póttagnak. A tanfolyam július 18-án kezdődik s egy hónapig tart.

— **Uj utca.** Az *Abelesz-cég* megvette egy nagyobb telektömböt, az ugynevezett Sógör-telep mögött. A telektömbből több kisebb parcellát hasítottak, melyen építkeztek. Az épületek száma oly nagy, hogy egy kis utca képződött. Ennek következtében a cég a városhoz fordult, hogy adjon nevet az új utcának. A városi tanács a kérelmet teljesítette s *Látóhegyi* utcának nevezte el a város legifjabb hajtását.

A Dunántul legszolidabb és legtökéletesebb egyházi műiparintézete.

Terv, költségvetés, helyszíni szemle díjmentesen.

Ugy technológiai, valamint a külföld legelsőrendű műintézeteiben elsajátított sokoldalú gyakorlati képzettsége folytán ajánlikozik a főtisztelendő Klerusnak oltárok, szószékek, stációképek, szobrok, kerestelőkutak, urkoporsók stb. legművészebb előállítására, valamint ilyenek stilszerű s kiváló ízlésű restaurálására, illetve festésére és aranyozására.

Templomfestés a legegyszerűbbtől a legművészebb kivitelig. Antik utánzása, illetve antikszerű festés, aranyozás, polyrozott márványozás, színes pácolás.

LORENCZ ANTAL Zalaegerszeg, Eötvös-utca 6. szám.

● A müncheni keresztény művészeti társaság tagja. ●

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálók.

— **Jogos kérelem.** Régi közgyűlési határozat, hogy a városi villasor közelében levő éjjeli mulató onnan áthelyezendő. Mikor régén az engedélyt megadták, az épület mondhatni a juhszállón volt. Azóta egészen új városrészt épült a környéken. A környék lakosságának szemében mindig szálka volt az épület. A lappangó nemetszésnek most végre kifejezést is adott, amennyiben **Kletzár Miksa** kezdeményezésére a környék összes lakói közös kérvényt nyújtottak át a városi tanácsnak, melyben meg sürgették a régi határozat végrehajtását. Ismerve a városi vezetőség nemesebb intencióit, nem kételkedünk, hogy a mindenképpen méltányos kérelemnek mielőbb eleget tesz. Hiszen az említetteknek kívül még sok más körülmény is indokoltá teszi az arra lakók méltatlankodását.

— **Aszfaltozás.** Veszprémben az aszfaltozási munkálatokat megkezdték. A magyar-horvát aszfalt részvénytársaság vállalkozásában készül el az új munka. Ennek a városvezető tevékenységének egyik része az Erzsébet-szálló előtt haladó jáda szintjének leszállítása is, melyen már serényen dolgoznak.

— **Élesztő vizsgálat.** **Hérics-Tóth Jenő** a szeszkerületi állomás vezetője július 14-én Veszprémben járt. Négy üzletben vett élesztőmintát, melyet Isaszégre küldött megvizsgálás végett.

— **Állomáskibővítés.** A hajmáskéri állomásra a nyári hónapokban mintegy 2 ezer vagon katonai szállítmány érkezik. Ekkora mennyiséget a hadi kincstár nem tud megfelelően rendeltetési helyére szállítani. Ezért, hogy a szállítás megkönnyítéséért, az államvasutak üzletvezetősége sürögösen elrendelte az állomás kibővítését. A hivatalos bejárat a legnagyobb valószínűség szerint még e hónap folyamán megtartják. Több vagányhalozatot építenek s megfelelő rakodó helyről is gondoskodnak.

— **Reform a tanítóképzőkben.** Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter reformtervezetének megvalósítását azzal kezdte meg, hogy a tanítóképzőket revizió alá vette. Eljárásával azt akarja elérni, hogy az iskolafajt közelbe hozza a való élethez. Az eddig szokásban volt házi feladványokat és kezűgyességi munkákat kiküszöböli, az osztályozási módot pedig megváltoztatja. Az osztályozásnál a tanulóknak nemcsak az illető tárgyban való ismeretei vonandók elbírálás alá, hanem általában ismeretei is figyelembe veendőek. A tervezet ezenkívül a jelöltek gyakorlati kiképzésének helyesebb alapokra való fektetésével is foglalkozik.

— **Iskolafelügyelők általánya.** A kultusz-miniszterium közölte az iskolafelügyelőkkel, hogy részükre utazási és napidíj előleget nem engedélyezhet. Az eljárás az lesz, hogy minden iskolafelügyelőnek be kell mutatni számláját. Azt aztán a miniszter kiegyenlíti.

— **Magas balatoni vizállás.** A Balaton magas vizállása főként a lellei érdekeltséget érinti kellemetlenül. Mintegy 30 érdekelt panaszra folytán kiszállt a gyógyfürdő területén **Kolossváry Odón** min. osztálytanácsos, **Igaz Lajos** és **Vigyázó Imre** műszaki tanácsosok és **Nagy Dezso** kir. főmérnök, hogy az érdekelteket a dologról a helyszínen tájékoztassák. Kolossváry osztálytanácsos az egybegyűltek előtt ismertette azon körülményt, hogy a Balaton vízszíne a mai Sió-meder méretei mellett naponként csak két milliméterrel apasztható, mert a Balaton felszíne 600 négyzetkilométernyi területű s ebből a víztömegből másodpercenként csak 10—14 köbméternyi víz vezethető el. Jó meleg es szeles nyári napokon azonban csupán maga a párolgás 8 milliméterre tehető. Ma tehát a víz főszabályozója nem a vizeresztés a Sió szilipén, hanem a párolgás, mely csapadékos időben természetesen szűnnet, ilyenkor tehát a vizállás is növekedik havonként 100—150 milliméterrel is. Azért kell tehát a Sió medrét kibővíteni, hogy a vizeresztés növelhető legyen. Ez a kibővítés a víz-

állás korlátozása nélkül a partokon járó kotrógéppel történik, mely kotró a földet a mederbe nyúló vedrekkel szedi ki, anélkül, hogy a víz folyásában közbeavatkoztanak. A kormány tehát a Balaton vízszíneinek állandóvá tétele céljából bővítteti és mélyítetteti a Sió medrét. További ténykedése lesz a kormánynak, hogy a partot a partulajdonosok bevezetésével parti sétányokká építteti ki, a mélyebb vízleteket a vízből nyert anyaggal tölteti fel s így a jövőben a maihoz hasonló bajok kizártnak tekinthetők. Az érdekelteket e kijelentések teljesen megnyugtatták.

— **A fogosítás ügye.** A kir. törvényszék **Erdélyi Ignác** mérnököt bízta meg a tagosítási munkálatok felvégzésével. A földmérési munkálatokra vonatkozó szerződést már el is készítették, amely jóváhagyást is nyert.

— **Szent István-nap.** Az Országos Katolikus Nagygyűlés már több ízben foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy az országos körmenetek jellege nem megfelelően domborodik ki. Az e tárgyban hozott határozat végrehajtásaként az Országos Katolikus Szövetség az illetékes hatóságok figyelmét erre már több ízben felhívta. A most közeledő Szent István-napi ünnepség körvonalaíra már olyan arányokban tartoznak ki, amelyek ennek országos jellegét kidomborítják. A püspöki kar, a kormány, a hatóságok és hivatalok vezetői, a törvényhozás különleg, illetve nagy képviselővel csatlakozik a körmenethez, amelyet maga a bíboros hercegprímás vezet. A különböző katolikus egyesületek és intézmények és a vidékről felzarándoklók tömegei impozánsá fogják tenni az ünnepséget. Már eddig közökövesdről egy 500-as csoportot, a felvidékről több száz résztvevőt jelentettek be és ez évben a lipcei egyetemi hallgatóknak éppen akkor Budapestben tartozkodik 120 tagu csoportja, a Corda Freres nemzetközi egyetemi szövetség magyar osztályának vezetésével szinten meg fog jelenni. Az Országos Katolikus Szövetség a vidékiek nagyobb tömegének elszállásolhatása végett megkereste a székelyváros polgármesterét, hogy az iskolákban székelyváros helyét adjanak.

— **Mozifelvétel Siófokon.** Steinhardt Géza ismert budapesti sziniszagató nagyszabású filmdarabot alkot, melynek első része, vagyis a készülő film végjátékának I. felvonása Karisbaudban, II-ik felvonása Abbában és a III-ik, a bonyodalom kifejlődése a siófoki strandfürdőn játszódik le. Az I. és II. felvonásokra a filmfelvételek megtörténtek, a befejező siófoki részt pedig e héten vették fel óriási érdeklődés mellett.

— **Romboló tűzerek.** Hajmáskéren f. hó 10-én a Fürdő-féle vendéglő előtt levő három szép kis hársat úgy látszik kissé ptyókós katonák letörték, mivel a tulajdonosnak 30 korona kárt okoztak. Kiderült, hogy az orombó csinnyt a Ludovikához beosztott három tűzer követte el. Feljelentették őket a parancsnokságnak.

— **Erdészek balatoni kirándulása.** A baranya-, somogy- és tolnamegyei erdészeti és vadászati egyesületek közgyűlése a fonyódbélatelepi Sirály-szállóban tartotta meg, az egyesület tagjai nagy számban gyűltek össze, s felhasználák az alkalmat, hogy a fonyódi bozót bézsényi tőzegkihasználó telepet is megtekintésék. A tanulmányi kirándulás után az erdészek és vadászok **Zichy Béla** gróf szívesen látott vendégei voltak. Ezután motorcsónakon Keszthelyre indult a társaság és nem szűntek meg gyönyörködni az előttük elterülő változatos vízi képekben.

— **Új híd a Sió csatornán.** A Sió csatornán át a földmívelésügyi miniszter hat vasbetonhidat építtet. A legelső, mely elkészül a 'belső sári csikóteleki' lesz. A miniszter kérte már a vármegye alispánjától az engedély megadását, aki erre a helyszíni tárgyalást ki is tűzte. Ez a híd körülbelül 30 ezer koronába kerül s teljesen állami költségén épül.

— **Tisztújítás.** A tótváronyi körjegyzőség területén **Kerényi főszolgabíró** és **Reisz Imre** járási számvevő részvételével megtartották a törvényerőtelében előírt tisztújításokat.

— **Lewisich Robert** egyházi műápr-intézetnek mai hirdetését olvasóink b. figyelmébe ajánljuk.

— **Hangverseny Balatonfüreden.** **Kerékjártó Duci** és **Scheiberné Patay Berta** nagyszerű hangversenyt rendeztek a balatonfüredi gyógyotthonban. A nagy természet egészen megtöltötte az elegáns fürdőpublikum és élenken ünnepezték a tehetséges művészeket.

— **A zalai jegyzők közgyűlése.** A zalavármegyei jegyzők egyesülete július hó 12. és 13. napján Balatonfüreden tartotta meg választmányi és közgyűléseit. Az értekezleten közel százan jelentek meg és hoztak a jegyzőket igen közelről érdeklő határozatokat. Panaszt tárgyát képezte az, hogy a fiatalok a csekély javadalmazás miatt nem igen törekednek a jegyzői pályára és már attól lehet tartani, hogy a jegyzői kar annyira elnéptelenedik, hogy nem lesz képes ellátni kötelességét. A közgyűlés alkalmából tisztújítás is volt, melynek folyamán újra elnökke **Starcsinszky Györgyöt**, al-elnökke **Ujlaky Bélát** és **Neuszydler Lajost**, főtitkárrá **Vajda Ákost**, jegyzőkké **Cseri Lajost** és **Antal Sándort** választották.

— **Kaposvár aszfaltozása.** Kaposvár város aszfaltozására tartott versenytárgyaláson 8 cég nyújtott be ajánlatot. Értesülésünk szerint a város tanácsa a minap foglalkozott a kétféle munka kiadásával és a döntést meg is hozta. A városra nézve legelőcsőbb ajánlatot a Magyar aszfalt r.-t. tette 1,830.183 koronával. A pénzügyi művelőre vonatkozólag is ez az ajánlat volt a legelőnyösebb. Ily módon a tanács a Magyar aszfalt r.-t. ajánlatát fogadta el. Ugyanezrekkor döntöttek az aszfaltozási munkákkal kapcsolatos csapadékvízvezető-csatornákra beérkezett ajánlatok felett **Kardos Imre** legelőcsőbb ajánlatot tevő kaposvári vállalkozó ajánlatának elfogadása mellett döntöttek.

— **Tihany község diszpolgára.** Amióta az állami kikötő megépült, azóta igen szép fejlődés tapasztalható ebben a szép jövőre jogosító községben. A község lakossága elismerésének kifejezésül **K. Nagy Dezsőt**, a balatoni kikötők m. kir. felügyelőségének főnökét, a község diszpolgárává választotta.

— **Mulatság.** A veszprémi jeruzsálemhegyi **Petőfi kör** nyári táncmultságát augusztus 9-én este 8 órakor saját köri helyiségének (őzv. Krammer Alajosné-féle vendéglő) nyitott udvarán fogja megtartani, melyre a mélyentisztelt tagokat és az érdekelteket ezúton is tisztelettel meghívja a rendezőség.

— **Műhelyépítés Kaposvár állomáson.** A dunántúli mozdonyjavító műhely építkezése, amelynek helyét a Máv. igazgatósága Kaposvár-állomást jelölte ki, folyó évi július hó 7-én megkezdődött. A munkálatokra összesen 6 millió koronát meghaladó hitel van előirányozva.

— **Vonalszertár létesítése Dombóvár állomáson.** A Máv. igazgatósága a már régebben terbevelt dombóvári vonal szertartár legközelebb meg fogja valószínűsíteni. E célra 750.000 korona van előirányozva. A szertár rendeltetése az lesz, hogy a zágrábi és pécsi üzletvezetőségekhez tartozó vasúti vonalak szükségleteit, amelyeket az időszertár még a zágrábi szertár fedez, ellássa.

— **Az Alsófedvén—Letenye—nagykanizsai vasút.** Érdekeltsége arra kénte Nagykanizsa városát, hogy a város tözcsészeny-jegyzését 100.000 K-ról emelje 200.000 K-ra. A város minapi közgyűlése a tanács javaslatára a hozzájárulási összeget 150.000 koronára emelte fel. (Műszaki Világ).

— **A siófoki strandfürdőn,** igazí tengeri fürdő mintájára nemcsak fürdés és sétálás, hanem esténként pazar párisi élet játszódik le világos reggelig, kitűnő zene mellett járják a furlánat s egyéb új táncokat.

Alapított 1906.

KOMORAI BÉLA

Veszprém

Kádár-utca

Fa-szobrász és templomfestő, oltár- és műfaragó műintézet

Templomi berendezés

Készíték mindentéle templomi és kápolna-berendezést

Régi oltár- és templomberendezések a legutóbbban aranyoztatnak és újítatnak meg

Munkamegtéktetés, rajz és tervek díjmentesek

Jótállás mellett

készíték jutányos árban, tartós kivitelben stilszerű oltárokat, szószékeket, Urkoporsókat, lourdesi barlangokat, keresztutakat, sz. szobrokat fából és templompadokat

— **Siófoki színházi hír.** Szalkay Lajos színház-társulata 6 hetes siófoki szezóját a legújabb fővárosi műsorral kezdte meg Julius 4-től kezdve színré kerültek: Kiskirály, Mozikirály, Szőlke Pepi, Tündérlaki leányok, Timár Liza, Szibil, — a régebbi jobb darabokból: Tatarjárás, Iglói diákok, Buksi, Postásfiú és a huga. A jól szervezett társulat tagjai közül Réthy Margit kellemes, tiszta kóloratur hangjával, Fátvöl Heddy ügyes táncosaival, sikkes alakításával tűnt ki. Igen jók: Ronay Hermin, Jávör Aranka, Verő Ilona alakításuk a színművekben, míg a férfiak közül dicseret illeti: Deri Béla, Zilahy János, Brády Andor, Baróthy Rezső, Kóháji Andor és Szombathelyi egyes szerepekben. Vendégként szerepelt Király Ernő a *Tatarjárás* és az *Iglói diákok* c. operettekben, ki különösen könnyen és ügyesen színezi hangját, kiejtési tiszták. A társulat első primadonnája Ernyei most mutatkozott be Rákay Marton, Király Ernő és Latabár Árpád hírneves fővárosi művészek vendégszereplése mellett a *Szibil* című kellemes zenéjű operettben. A vendégszereplések telt hazát szereznek — s általában az ideit társulat iránt szimpátiával van a siófoki közönség.

— **A nagykanizsai sörgyár** ajánlatot tett a szab. Déli vaspálya társaságnak, hogy *fük* alomáson modern vendéglőt építtet, ha erre koncessziót nyer. (Műszaki Világ).

— **Csavargó nő.** Duhony Julianna komárom-megyei, koltai illetőségű cselédet a rendőrség csavargáson fogta. A rendőrkapitány a nőt 8 napi elzárásra és illetőségi helyére leendő toloncolásra nélt.

— **A vakok érdekében.** Veszprémvármegye tanfelügyelője a hatósága alá tartozó összes iskolának rendeletet küldött, melyben meghagyta, hogy mindazon iparcikket, melyeket a szombathelyi vakokat gyámolító egyesület a vakmunkásokkal készített (pl. seprű, kefe, személtápl stb.), onnan szerezzék be.

— **Eladó ház.** Csomay-telep felső utcában egy kényelmes családi ház elhelyezés miatt elfogadható árban eladó. Bővebbet Milhoffer Nándor tulajdonosnál.

— **Figyelem!** Aki jó és olcsó munkát akar, forduljon bizalommal **Fabián József** kártyos és díszítőhöz (Veszprém, Hosszu-utca 26. sz.)

— **A főtisztelendő egyházmegyei** lelkes urak figyelmébe ajánljuk *Homorai Béla* szobrász és oltárépítő, kinek kitűnő munkájáról számtalan elismerő nyilatkozat tanuskodik.

— **Ebresztő-óra** 3 korona, zsebórák 3, 4-50 és 5-50 K jótállással. double-lánc 70 fillér és 1-50 K Pongrácz Andor üzletében. Óriási választék pénz- és egyéb bőrtárcákból, utazótáskák, minden beosztású zsebkések, botok, esernyők, divatos levelepapírok, stb. Tegyen próbavásárlást. Vidéki megrendelés pontosan eszközöltetik.

— **Eladó borok.** Balatonmelléki különféle kitűnő minőségű borokat 56 litertől kezdve, a legjutányosabb árak mellett, továbbá ugynevezett nyári borokat szintén balatonmelléki 44 fillér árban elárusít Pálfi Miksa, Veszprém, Kossuth Lajos-utca 12. sz.

Fogászati műterem

Veszprém, Rakóczi-ter 22. sz. Telefon 49.

Wellner Gyula

régi jóhírű fogászati műterem. Rendelkezésre áll az összes fogászatba vágó műveletekre.

Foghuzás, fogtömes, műfogak, fogsorok.

A szájpadiás nélküli műfogak speciális készítője.

Számtalan elismerő levél.

Tanítóknak kedvezmény.

SPORT.

A Veszprémi Torna Club Zircen. E hó 8-án a VTC II. III. kombinált csapata Zirczre randult s ott mérkőzött a Zirci football csapat ellen. Az eredmény 1:1 volt. Nagy és szép munkát végzett Scherer kapus. Folyó hó 12-én vasárnap pedig a VTC I. és II. kombinált csapat volt vendége a zirci csapatnak. A zirciek jól indultak megerősített csapatukkal, amelyben nagy és löszerepet játszottak a diákok, köztük több pesti is. Az első 6 percben kapták a zirciek az első gólt s az első félidő eredménye a VTC javára 7:1 volt. A második félidőben csak két gólt rúgtak a veszprémiek s így a végeredmény 9:1 lett.

IRODALOM.

* Az *Élet* című szepárdalmi hetilap július 19-i számában S. Bokor Malvin folytatja a „Völegény ur” című érdekes regényét. Elbeszéléseket találunk Kulcsár Gyulától és Ambroz Agostontól, költeményeket pedig Gáspár Jenő és Nemeth István írta e számba. Cikkeket olvashatunk Harsányi Kálmántól és Anka Jánostól. Ezenkívül találjuk még Parázs szellemes csevegéseit és a rendes neti rovatokat, valamint az aktuális és érdekes illusztrációkat. E kitűnően szerkesztett hetilapnak terjesztését olvasóközönségünk legmegelőbb jóindulatába ajánljuk. Szerkesztő Andor József. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Damjanich-utca 50. sz. Előfizetés félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küldi a kiadóhivatal.

Anyakönyvi kivonat.

— 1914. június 25-től július 15-ig.

Születés.

Csermák István sütőegéd és Frastyá Mária fia László r. kath. — Nagy Karoly áll. építészeti hivatali kezelő és Netzer Gizella leánya Sarolta Amália r. Kath. — Gelencser Dániel szobalestő és Nemeth Luza leánya Erzsébet r. kath. — Szántó Gyula nápszámos és Szekei Rozália fia Gyula r. kath. — Zambó Gyula fűszerkereskedő és Schütz Jolán leánya Mária Róza r. kath. — Horeczky Károly mesáros és Cseh Maria leánya Róza r. kath. — Rosenberg Zoltán könyvelő és Schvarcz Jolán fia József r. kath. — Gombos János utász és Horváth Maria leánya Erzsébet r. kath. — Lohonyai István vendéglős és Haspari Anna fia Jenő Ferenc r. kath. — Lennert Ferenc lov. szolga és Heizer Maria leánya halva született.

Halálozás.

Csepely Sándor asztalossegéd 20 éves korán. — Segesdi Kálmán 4 hónapos korán. — Pálinkás Béla 3 éves korán. — Schofnauer Benőné Toth Karolina földműves neje 27 éves korán. — Sándor Magdolna 14 napos korán. — Heizer Anna 9 napos korán.

Házasság.

István József kömivességéd r. kath. és Molnár Erzsébet r. kath.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR

VEZÉRKÉPV. RÁCZ FERENCZ, MÉRNÖK, BUDAPEST, V., FALK MIKSA U. 8.

GÉPEINK ELŐNYEI:

LEGKISEBB FOGYASZTÁS, TELJES ÜZEMBIZTONSÁG, GYORS SZÁLLÍTÁS.

Elismert elsőrangú - DIESEL BRUNA SZIVÓGÁZ FŐLDGÁZ BENZIN MOTOROK

MALMOK, IPARTELEPEK = GAZDASÁGOK, VILLANYTELEPEK. RÉSZÉRE LEGJOBB ÜZEMGÉPEK.

KÖLTSÉGVETÉS, MÉRNÖKLÁTOGATÁS DIJTALAN.

Templomgyertyák minden nagyságban.

4-szer finomított örök-lámpaolaj, melynek tisztaságáért szavatolunk.

A Nagykanizsa és környékén lakó főt. papság

szíves figyelmébe ajánlja magát **GYENES ÉS SZABÓ** fűszer- és csemegekereskedő cég, mint Nagykanizsán egyetlen katolikus e szakmába vágó üzletét. — Raktáron tartjuk csakis a legjobb minőségű fűszer- és csemege-árakat, honi és külföldi borokat, likőröket, pezsgőket, sajtokat, halakat, naponta érkező friss felvágottakat, prágai sonkát, bécsujhelyi virslit stb. Szíves pártfogást kér **GYENES ÉS SZABÓ** (ezelőtt Marton és Huber) Nagykanizsa, Deáktér 15.

Nagy raktár az összes ásványvízből.

Telefon-szám 91.

Hazánk legelső és legnagyobb

templomberendezési műintézete.

Szobrászat, oltárépítészlet, aranyozás és festészet. Templomok stilszerű új berendezése. Oltárok, szószékek, kereszt-kutak, urkoporsók, szobrok, stációképek, gyónószékek és templompadok készítése.

Régi oltárok renoválása, aranyozása és festése.

Templomfestés a leggyorsabbtól a legművészibb kivitelig. Szegény templomoknak kedvezmény és részlettörlesztés. Munkamegtekintés és megbeszélés végett saját költségemen utazom. Készített munkáim művészi és tartós kivitelét elismerő iratok ezreivel bizonyíthatom.

Árjegyzék ingyen és bérmentesen.

LEWISCH ROBERT Szombathely.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1914. május hó 1-től. —

Vonat indul Veszprémből.

Alsóörs felé	
Városi állomás	Honvédlaktanya
Röggel 4 ó 24 p.	4 ó 29 p.
Délután 9 ó 44 ..	9 ó 48 ..
Délután 1 ó 29 ..	1 ó 34 ..
2 ó 06 ..	2 ó 11 ..
4 ó 37 ..	5 ó 01 ..
Este 9 ó 26 ..	9 ó 30 ..

* Junius 15-ét szeptember 15-ig közlekedik.
** Közvetlen vonatok Balatonfőredezre.

Czellőmők felé

Városi állomás	Jutas
Röggel 7 ó 05 p.	7 ó 30 p.
Délután 10 ó 10 ..	10 ó 50 ..
Délután 2 ó 47 ..	3 ó 36 ..

Székesfehérvár felé

Városi állomás	Jutas
Röggel 4 ó 05 p.	4 ó 44 p.
Röggel 7 ó 05 ..	7 ó 27 ..
Délután 4 ó 08 ..	4 ó 38 ..
Este 7 ó 51 ..	8 ó 32 ..

Győr felé

Városi állomás	Jutas
Röggel 3 ó 05 p.	3 ó 23 p.
Délután 10 ó 10 ..	11 ..
Délután 4 ó 08 ..	4 ó 40 ..

Dombóvár felé

Városi állomás	Jutas
Röggel 4 ó 05 p.	4 ó 25 p.
Röggel 7 ó 05 ..	7 ó 37 ..
Délután 2 ó 47 ..	3 ó 45 ..

Vonat érkezik Veszprémbe

Alsóörs felől	
Honvédlaktanya	Városi állomás
Röggel 12 ó 50 p.	1 ó 01 p.
Röggel 7 ..	7 .. 04 ..
Délután 12 ..	1 ..
Délután 4 ..	4 .. 07 ..
Este 7 ..	7 .. 46 ..
Este 9 ..	9 .. 23 ..

Czellőmők felől

Jutas	Városi állomás
Röggel 7 ó 25 p.	7 ó 55 p.
Délután 4 ..	4 .. 55 ..
Este 8 ..	9 .. 03 ..

Székesfehérvár felől

Jutas	Városi állomás
Röggel 7 ó 25 p.	7 ó 55 p.
Délután 10 ..	10 .. 55 ..
Délután 3 ..	3 .. 55 ..
Este 10 ..	10 .. 53 ..

Győr felől

Jutas	Városi állomás
Röggel 7 ó 05 p.	7 ó 55 p.
Délután 3 ..	3 .. 55 ..
Este 8 ..	9 .. 03 ..

Dombóvár felől

Jutas	Városi állomás
Délután 9 ó 01 p.	9 ó 35 p.
Délután 4 ..	4 .. 55 ..
Este 9 ..	10 .. 53 ..

Főközlöt: Balatonalmádban.

Egyedüli fehérnemű
bizományi lerakat:

Rádi István és Tsa

cegnél Veszprém, Fő-ter.

Férfi színes ingek gallér nélkül

35—46 cm.-ig raktáron.

Árak: 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— korona.

Férfi fehér ingek gallér nélkül

35—46 cm.-ig raktáron.

Árak: 2.—, 3.50, 5.—, 6.—, 7.50 korona.

Férfi színes turista ingek

35—47 cm.-ig raktáron.

Árak: 2.50, 3.50, 5.—, 8.— korona.

Férfi fehér apacs ingek

3.—, 5.—, 7.— korona.

Gyermek fehér és színes ingek

2.50, 3.—, 3.50 korona.

Férfi hálóingek

35—47 cm.-ig raktáron.

3.—, 5.—, 6.50 korona.

Férfi alsónadrág

gombos. Árak: 2.50,

3.—, 3.50, 4.— korona.

zsinóros. Árak: 1.50,

2.40, 3.— korona.

rövid, színes.

Árak: 2.—, 3.50 kor.

Nagy választék

Borsalino és Gyukits kalapokban,

valamint a legújabb nyakkendők, gallér-,
harisnya-, zsebkendők- és keztyűkben.
Ernyők 1200 napi jótállással, sétatobok-
ban legújabb különlegességek raktáron.

Piébános és tanító uraknak 8% árengedmény.

Levélbeni rendelések legpontosabban eszközöltek,
meg nem felelő árut készséggel visszaveszünk.

Bakos Kálmán

fűszer- és csemegekereskedő
Telefon 55. VESZPRÉM Telefon 55.

Ásványvíz nagy raktára!

Ajánlom friss töltésű ásvány-
és gyógyvíz nagyraktáramat.

Az összes bel- és külföldi ásványvíz
és gyógyvizek állandóan raktáramon
vannak. Főraktára:

a szt. Lukács Kristály víznek,

rendkívül kedvelt szénsavas borvíz
eredeti porcelándugós üvegekben ==

2 lit. 1¹⁰/₁₀ lit. 1 lit. 1/2 lit.

64 fill. 56 fill. 48 fill. 30 fill.

Főraktára: Salvator lith savanyú-
víznek, Mohai Ágnes,
Giesshübl, Csizi, Pe-
tánci, Calsbadi, Ma-
rienbadi, Preblau, —
Bikszádi, Borszéki,
Guber, Parádi, Halli
stb. stb. vizeknek.

KESERŰVIZEK.

A vizeket vidékre szállítva a csomagolás ön-
költségén lesz felszámítva. Nagyobb vételnél
engedmény, ismételt adóknak előnyár.

Az összes fűszer-, csemege-ásvány-
víz- és háztartási cikkekéről a nagy
árjegyzék bárkinek megküldetik.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

kölnivíz-szappant, kölnivízet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és
egyedül valódi, de sokszor utánzótt JOHANN MARIA FARINA Gegenüber
dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzótt kölni-
vizet, kölnivíz-poudert és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti
készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég
magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN Budapest, VIII., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerzhető be az eredeti minőség.

Veszprém rend. tanácsu város polgármesterétől.

827. tá.

8420.1914. sz.

Hirdetmény.

A háziszemét-fuvarozásról szóló sza-
bályrendeletet a vármegye törvényhatósága
696. jkv. 1914. számú alatt hozott véghatá-
rozatával jóváhagyta.

A városi tanács a szabályrendelet 14.
§-a alapján közhírré teszi, hogy a szabály-
rendelet 1915. évi január 1-én lép életbe.

Veszprém, 1914. évi július 3-án.

Dr. Horváth,
h. polgármester.

Egy-két középiskolai osztályt vég-
zett, jó családból való fiú az
Egyházmegyei
Könyvnyomdába tanulóknak
megfelelő fizetéssel felvétetik

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek ezennel szives tudomásul adni, hogy „**Korona**“ szállodámban az eddigi kávéházhoz egy **nagy termet** csatoltam, az egész kávéházat **teljesen átalakítottam, újra festettem és teljesen újonnan** rendeztem be és szereltem fel, s azt folyó évi július hó 21-én, **kedden** este ünnepélyesen, **első-rangu cigányzenekar közreműködésével**

megnyitom.

Minden tekintetben arra törekszem, hogy a mélyen tisztelt közönség kényelmesen és uri komforttal berendezett kávéházamban kellemesen és otthoniasan érezze magát. A n. é. közönség szives jóakaratu támogatását kérve, vagyok

mély tisztelettel

HARANGI GYÖRGY

a „Korona“ szálloda tulajdonosa, Veszprém.

A CS. KIR. SZABAD.

Triesti Általános Biztosító Társulat

Alakult 1831-ben.

(Assicurazioni Generali)

Alakult 1831-ben.

Részvénytőke és készpénzbeli tartalékok összege 457 millió korona.

Magyarországi Igazgatóságától. (Irodák: Budapesten, Dorottya-utca 10., 12. és 14. sz. a., az intézet saját házaiban.)

Általános kezelési osztály.

Budapest, 1914. július havában.

T. C. Ezennel szives tudomására hozzuk, hogy a **Rosenthal Nándor és Fia** cégnél elhelyezett főgynökségünket évtizedeken át tartó kellemes összeköttetés után kölcsönös barátságos megegyezéssel megszüntettük és főgynökségünket e hó 1-től kezdve

Gunszt Ignác urra

rövid-, női- és férfi-dívatáru kereskedő cégre

ruháztuk át.

Főgynökségünk jogosítva van a fennálló utasítások értelmében tűz-, szállitmány- és üvegbiztosítási-, gyári- és átalány-, nemkülönböztetve betöréses-lopás elleni, valamint életbiztosításokra vonatkozó ajánlatokat szabályszerű elintéztetés végett átvenni.

Továbbá értesítjük, hogy **Gunszt Ignác ur** ugy a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság

(melynek teljesen befizetett alaptőkéje és készpénztartalékjai 7-2 millió K-ra ragnak)

valamint az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság

(melynek teljesen befizetett alaptőkéje és készpénztartalékjai 34 millió koronánál többet tesznek ki)

és a

„Minerva“ általános biztosító részvénytársaság

képviselőt is átvette és ennélfogva azon helyzetben van, hogy **jég-, baleset-, szavatossági-, valamint kezesség-, óvadékbiztosításra, szintegy eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosításokra** vonatkozó ajánlatokat is átvehet.

Ezen intézkedés folytán **veszprémi főgynökségünk** képes lesz az összes feladományokat azonnal elintéztetni és mi mindenkor feladatunknak fogjuk ismerni, miszerint feleink érdekét minden irányban megóvjuk.

Teljes tisztelettel A cs. kir. szab. **Triesti általános biztosító társulat magyarországi igazgatósága.**

T. C.

Vonatkozva a magyarországi igazgatóság körlevelére, bátorkodom Uraságodnak szolgálataim felajánlani és kérem becses feladományait a **biztosítás minden ágában.**

Azon állás mellett, melyet az általam képviselt társulat hazánkban 83 éves működése folytán elfoglal, azon indokolt és határtalan bizalom mellett, melyet az élvez, egyszerűen arra szorítkozhatom, hogy kérjem: méltóztassék az általam vezetett főgynökség iránt is ugyanazzal az osztatlan bizalommal viseltetni és meg lehet győződve arról, hogy leg-főbb törekvésem lesz, hogy annak meg is feleljek.

Mint hogy a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság,

(Alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7-2 millió korona)

valamint az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság

(Alaptőke és készpénzbeli tartalékok 34 millió koronán felül.)

és a

„Minerva“ általános biztosító részvénytársaság

képviselőt is átvettem, kérem a **jég- és baleset-, betöréses-lopás elleni-, szavatossági-, kezességi- (óvadék-, sikkasztás, hűtlen kezelés-) biztosítási** ajánlatait is, nekem beküldeni, mert abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy olcsó díjakat és igen kedvező feltételeket alkalmazhatok.

B. feladományait várva, vagyok teljes tisztelettel

A cs. kir. szab. **Triesti általános biztosító társulat veszprémi főgynöksége:**

GUNSZT IGNÁC

rövid-, női- és férfi-dívatáru kereskedő.